

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XI. De temporibus Ordinationum, & qualitate Ordinandorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

mitti nequit. R. ad 1. n. ant. quia ferè id duntaxat agitur, ut suppleatur negligentia Prælatorum in causis *beneficialibus*. Ad 2. n. ma. quia superest aliud remedium, nempe vel recursus ad Papam, ut is negligentem Episcopum adigat ad faciendum officium: vel etiam ad Archiepiscopum, deferendo ipsum Episcopum, ut hunc, tanquam sibi immediatè subiectum, compellat ad Justitiæ administrationem. Dein concedo, quòd Capitulum tunc, quando Episcopus valde diu abesset à sua diœcesi, vel redderetur inhabilis, potestatem habeat immediatè exercendi jurisdictionem in diœcesanos, donec Papa aliter provideret. per c. 3. h. t. in 6. quia Capitulum Sede vacante (qualis tali casu moraliter esset) succedit in jurisdictionis exercitio, consequenter & in Justitiæ administratione.

TITULUS XI.

De Temporibus Ordinationum, & qualitate Ordinandorum.

SUMMARIUM.

1. Quid sit *Ordinatio*, seu *Ordo*, & quotuplex.
2. 3. An *Prima Tonsura* sit *Ordo*.
4. An *Episcopatus*.
5. Quis sit *Minister conferens Ordines*.

6. *Illicite ordinatur non Subditus sine dimissio-
riis.*
7. *Quis istas concedere possit.*
8. *Quid ex parte Ordinandi, ut valide.*
9. *Et quid, ut licite ordinetur, requiratur.*
10. *An quoque, & qualis Titulus Mensæ.*
11. *In Ordinatione certa tempora.*
12. *Et Interstitia observari debent.*
13. *Quæ sit pœna male Ordinantis & Ordinati.*

Cùm in vera Religione dari debeat Sacrificium verum ac propriè dictum, utpote præcipuus DEI cultus, & laetivicus; Sacrificium verò sine Ministro debito & Sacerdote peragi nequeat, quod in Nova Lege & in vera Christi Ecclesia aliud non est, quàm Eucharistia, seu Sacrificium Missæ, quod offerre soli Sacerdotes possunt (licet simul Sacramentum sit). Sacerdotes verò non nascantur, sed *ordinentur*, & quidem non simul & semel, sed gradatim juxta ritum à Christo in genere institutum, ab Ecclesia autem determinatum: Rursus cùm Prælati, Judices, & Ministri Ecclesiæ, de quibus hucusque, non obtineant suam potestatem regendi Ecclesias sibi commissas, & populum fidelem, sine debita vocatione seu ordinatione; idcirco hic agitur de *ordinatione* Sacerdotum & Ecclesiæ Ministrorum, per quam ipsis non modò confertur potestas in *verum Corpus Christi*, nempe illud ponendi sub speciebus panis & vini, & sic conficiendi Eucharistiam, ut *Sacrificium*, & *Sacramentum* est, offerendo Christum in Missa sub specie panis & vini, atque illum distribuendo fidelibus sub specie

cic

cie panis, sed etiam in *mysticum Corpus Christi*. h. e. in fideles, eos absolvendi à peccatis, aliisque vinculis, & regendi, dirigendique ad salutem æternam per varia ministeria sacra. *Ordinatio* igitur, seu *Ordo activè sumptus*, est *actio illa seu ceremonia sacra, qua alicui conceditur potestas ad aliquod Altaris officium stabiliter peragendum*; seu quæ traditur spiritualis & stabilis potestas consecrandi Eucharistiam, vel ad hunc finem ministrandi, vel ministerium aut functionem sacram exercendi. Et hinc *Ordo*, saltem aliquis, Sacramentum est Novæ Legis: nam plures existant, nimirum *Ostiaratus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolytatus* (& hi quatuor Ordines dicuntur *Minores*) *Subdiaconatus, Diaconatus, Presbyteratus* seu *Sacerdotium*, qui appellantur *Majores*, vel *Sacri*; quia proprius accedunt ad conficiendam Eucharistiam, & per annexum castitatis votum magis consecrant DEO suscipientes. De *Prima Tonsura*, ut vocant, quæ confertur ante omnes prædictos, controversia est, an sit *Ordo* propriè dictus, & de *Episcopatu*, an sit *Ordo substantialiter distinctus* à Presbyteratu, vel solum accidentaliter extensio istius: de quibus postea. De Presbyteratu saltem certum est, quòd sit Sacramentum: de Subdiaconatu & Diaconatu communis habet doctrina: de quatuor Minoribus saltem defecto est communior sententia: de Prima Tonsura & Episcopatu, si sint Ordines veri & distincti, id ipsum per consequentiam doctrinæ affirmandum censetur. *Ordinationi*, seu *Ordini activè sumpto*, respondet *Ordo passivè sumptus*, qui est effectus ordinationis, & certus gradus Ministrorum Ec-

clesiæ, vi cuius alii dicuntur *Minorista*, scilicet *Ostiaarii, Lectores, Exorcista, Acolythi*, alii autem *Subdiaconi, Diaconi, Presbyteri*. Quia verò Ordo non confertur sine legitimo Ministro, & nullus ritè ordinatur nisi debito tempore & sine debitis qualitatibus; ideo hìc agitur de qualitate *Ordinantis*, de qualitatibus *Ordinandorum*, & de *temporibus Ordinationum*; priùs tamen præmittendum aliquid videtur de Numero Ordinum, an nimirum præter 7. recensitos etiam pro Ordine propriè dicto habenda sit Prima Tonsura, & pro speciali Ordine Episcopatus.

2. Dico 1. *Prima Tonsura* (quæ in Jure etiam *Psalmistatus* vocatur *can. 20. d. 23. can. 2. d. 44. can. si quis Episcopus caus. 27. q. 1.*) probabilius est Ordo propriè dictus. Ita communis Canonistarum antiquiorum & præstantiorum cum Abb. Host. Jo. Andr. Ant. de Butrio, Pelino, quibus accedant Recentiores, Barbosa, Fagn. & Beguadellius nuper Vicarius Generalis Frisingæ, contra communem Theologorum. Prob. I. ex *c. cum contingat 11. de atat. & qualit.* ubi Innoc. III. interrogatus, an Abbates conferendo primam tonsuram conferant *Clericatus Ordinem*, respondit, quòd *per primam tonsuram, juxta formam Ecclesiæ datam, Clericalis Ordo conferatur* ab ipsis, si sint Abbates Sacerdotes, & benedicti ab Episcopo. 2. ex *can. Cleros 1. d. 21.* ibi: *Clericorum gradus & nomina hæc sunt: Ostiarius, Psalmista, Lector, Exorcista, Acolythus, Subdiaconus, Diaconus Presbyter, Episcopus.* Et novem Ordines, ac inter hos etiam *Psalmistatum*,

tum, qui in Jure sumitur pro prima tonsura, ut notant DD. in can. Psalmista 20. d. 23. Concordat can. siquis Episcopus. 27. q. 1. ubi Psalmista, seu tonsurâ initiatus, non minùs ac alii ordinati, nempe Lector, Subdiaconus &c. jubetur deponi, si Sponsam Christi, seu Monialem, corruptit. & c. 2. de pœnis in 6. ubi præscribitur modus degradandi Clericum solemniter usque ad primam vestem inclusivè (nempe usque ad superpellicium) quæ datur in collatione tonsuræ; tuncque radatur caput illius, ne tonsuræ seu Clericatus vestigium remaneat in eodem: sed depositio, & degradatio Clerici est dejectio ab Ordine Clericali, ut omnes fatentur: ergo, cum tonsuratus possit secundùm SS. Canones deponi & degradari, & sic dejici ab Ordine, tonsura debet esse Ordo, à quo talis dejicitur. 3. ex Trident. quod sess. 21. c. 1. de ref. prohibet quidquam accipi pro collatione quorumcunque Ordinum, etiam Clericalis Tonsuræ: notetur particula etiam, quæ est implicativa præcedentium. 4. ex Bulla Sanctum Sixti V. ubi ait: ad suscipiendum Clericalem, aliosve Ordines &c. & ex decis. Congreg. Cardd. apud Fagnanum ad cit. c. 11. n. 118. quæ respondit, primam tonsuram imprimere Characterem, quod convenit Ordinis Sacramento. 5. Ex Pontificali Romano, quod tit. de Clerico faciendo, dicit: quilibet ordinandorum debet habere suum superpelliceum super brachium sinistrum: item: ordinati (nempe ad primam tonsuram) redeunt ad loca sua. ergo tonsurati sunt ordinati seu Ordinem Clericalem consecuti.

Objic. I. Pontifex in c. cum contingat 11. 3

cum

cum respondit, per collationem primæ tonsuræ conferri Ordinem, sumpsit Ordinem improprie. 2. Prima tonsura est dispositio ad Ordines: ergo non est Ordo. 3. Trid. *S. 23. c. 2.* recensendo Ordines omittit tonsuram, imò ab illis eam distinguit, dum ait: *Ordines, qui Sacerdotio ex officio deservirent, ita distributi sunt, ut qui jam Clericali tonsura insigniti essent, per Minores ad Majores ascenderent.* 4. Si tonsura esset Ordo, esset etiam Sacramentum: sed Sacramentum non est, quia nec habet materiam & formam specialem, nec confert specialem potestatem cum relatione ad Eucharistiæ Sacramentum, vel facientem aliquid ad Eucharistiam. *¶* ad 1. Negando assertum; partim quia non est ratio verba Pontificis accipiendi in sensu improprio, partim quia non est credibile, quòd Pontifex interrogatus sit, an tonsura sit improprie dictus Ordo, vel Papa decidere hoc voluerit (cum nemo dubitaverit, tonsuram esse Ordinem, saltem improprie dictum) partim quia pari jure dicam, quòd reliqui Ordines Minores non sint proprie dicti Ordines. Ad 2. *dist. ant.* est dispositio ad Ordines tantum. *n. simul Ordo. c. ant. & n. conf.* Etiam quatuor Minores sunt dispositio ad Ordines Majores, & Subdiaconatus ac Diaconatus ad Presbyteratum, at non tantum, sed simul Ordines proprie dicti etiam juxta Adversarios. Ad 3. Trid. *lo. cit.* tonsuram explicitè non recensuit inter Ordines, quia nõluit sententiam oppositam damnare; propterea autem non exclusit, imò per verba, *qui jam Clericali tonsura insigniti essent*, implicitè videtur innuasse, quòd tonsura sit Ordo; cum *insigniri de-*

noter

notet impressionem signi, nempe characteris spiritualis, qui in omni Ordine imprimatur in anima. Sed de mente Trident. & S. Congreg. jam audivimus paulò antè. Ad 4. *c. ma. n. min.* Si enim Ordo est, hoc ipso non minùs Sacramentum esse meretur, ac reliqui quatuor Minores Ordines, distinctum à reliquis: nam communis Theologorum cum S. Thoma in 4. d. 24. q. 1. a. 1. & 2. Trid. sess. 14. de Sacram. Pœnit. c. 2. & de Extr. Unct. c. 1. docet, tunc dari Ordinem & Sacramentum speciale à reliquis distinctum, quando datur specialis materia & forma atque confertur specialis potestas ad certum ministerium sacrum ritè ob-eundum cum gratia interna: sed in collatione primæ tonsuræ datur specialis materia, & quidem remota *superpellicium* seu vestis alba, & materia proxima illius traditio, cum racione capillorum: datur & specialis forma, quæ consistit in verbis quæ profert Ordinans, dum tradens illam vestem dicit, *induat te Dominus &c.* & dum ita deprecatur, *oremus Dominum nostrum Jesum Christum pro his famulis suis, qui ad deponendum comas caputum suorum pro ejus amore festinant, ut donet eis Spiritum S.* (nempe internam gratiam) ut habet Pontificale Romanum *lo. cit.* Sed & confertur specialis potestas ad certum ministerium sacrum, nempe ad cantandos Psalmos, Lectiones, & Responsoria: sicut Lector deputatur ad Lectiones simpliciter pronuntiandas: si autem hæc potestas, per Ordinem *Lectoratus* collata ad simpliciter legendum, facit aliquid & habet relationem ad Sacramentum Eucharistiæ, etiam potestas, ad piè cantandum per *Tonsuram* collata, facit

facit aliquid, & relationem habet ad Eucharistia Sacramentum, scilicet excitando corda fidelium ad illud devotè suscipiendum.

- 4 Dico 2. Episcopatus probabiliùs est Ordo distinctus à Presbyteratu, consequenter & Sacramentum distinctum. Ita communis Canonistarum, quibus ex Theologis inter alios etiam consentit Tannerus *to. 4. d. 7. q. 2. n. 32.* Prob. 1. ex *epist. S. Anacleti 3. c. 1.* ubi ait: *Sacerdotum Ordo, prout Dominus eum instituit, bipartitus est, nempe Sacerdotalis & Episcopalis.* 2. ex Trident. *sess. 23. c. 4.* ubi sic loquitur: *docet insuper Sacrosancta Synodus, in ordinatione Episcoporum, Sacerdotum, & cæterorum Ordinum, nec populi &c. consensum, sive vocationem, sive auctoritatem requiri.* En! clarè insinuat, aliam esse ordinationem seu ordinem Episcoporum, quàm Sacerdotum, adeoque distinctum. 3. In collatione Episcopatus, seu in consecratione & ordinatione Episcopali adhibetur materia, & forma specialis, & confertur potestas specialis spiritualis: sed propter has causas admittitur distinctio inter alios Ordines, qui omnes juxta communem sunt Sacramenta. *Objic.* 1. si omnes Ordines, qui juxta nos sunt novem, sunt Sacramenta tunc dantur plura Sacramenta Ordinis quàm unum, consequenter male nos instruit Catechesis, dum docet tantùm septem esse Sacramenta. 2. Episcopatus essentialiter præsupponit Sacerdotium: ergo tantùm est pars Sacerdotii accidentaliter perfectiva, non Ordo substantialiter diversus à Sacerdotio. *R.* ad 1. Sunt plura Sacramenta Ordinis physica qui-

quidem distincta, unum tamen moraliter, per aggregationem, & ratione finis, ad quem referuntur omnes Ordines, nempe ad constituendum idoneum Ministrum Eucharistiæ quæ Sacramenti & quæ Sacraficii: ad quem tamen finem diversimodè se habent. Ad 2. *trans. antec. n. conf.* Episcopatus etiam essentialiter præsupponit Baptismum, ita ut invalidè conferatur non baptizato, & tamen est Sacramentum à Baptismo distinctum.

Dico 3. Minister Ordinis Ordinarius est Episcopus, & quidem consecratus necessariò. Communis ex *c. 1. de Ordinatis ab Episcopo & c. & Trident. s. 23. c. 4. & can. 7. de Sacram. Ord.* Dixi 1. *Ordinarius*, seu ad quem spectat conferre Ordines ratione officii; nam extraordinarius Minister, nempe ex delegatione & privilegio speciali Pontificis, possunt esse simplices Sacerdotes, & defacto respectu suorum Regularium, quoad primam tonsuram sunt Abbates Sacerdotes, & benedicti. *c. 11. de etat. & qualit.* item ex consuetudine quoad 4. Minores, modò habeant jus utendi mitrà, pedo, & annulo; imò aliqui ex speciali privilegio, sed pauci, quoad Subdiaconatum & Diaconatum; nullus autem quoad Presbyteratum. Dixi 2. *Consecratus*; nam electus tantùm, aut confirmatus Episcopus, & nondum Consecrationem adeptus, non habet potestatem & exercitium Ordinis Episcopalis, quia hunc nondum accepit. Dixi 3. *Necessariò*, ita nimirum, ut aliàs ordinaret invalidè; si autem consecratus sit, Ordinatio valet, licèt esset improbus; excommunicatus. suspensus, interdictus, degradatus, schismaticus, hæreticus &c. quia potestas ordinandi fundatur in cha-

charactere Episcopali indelebili, per consecrationem Episcopalem impresso, & per Ecclesiam inaufertibili; & hinc valet Ordo, quem consecratus, modò adhibeat debitam materiam ac formam, atque intentionem ordinandi habeat. Nec obstat, quòd in *c. 1. de schismat.* dicantur ordinationes, ab Episcopo hæretico factæ, esse *irritæ*; sensus enim est, quòd sint irritæ quoad executionem, quæ taliter ordinatis prohibita est, non quoad substantiam. Cætera, nempe probitas, & status gratiæ, negatio censuræ, irregularitatis, hæresis &c. solùm requiruntur ad licitam, non ad validam ordinationem, seu ut ordinando non peccet Episcopus.

- 6 Dico 4. Ut Episcopus licitè ordinet, etiam requiritur, ut sit proprius, seu ut ordinandus ipsi sit subjectus. *c. 3. h. t. in 6. Trid. s. 14. c. 2. & s. 23. c. 8. de Ref.* nisi nimirum proprius ordinandi Episcopus consentiat vel viva voce, vel, ut habet usus communis, in scripto, seu per litteras, quas vocant *dimissorias*, vel *dimissoriales*, vel *commendatitias*, aut *reverendas*, aut nisi ordinandus habeat privilegium à Papa, vi cuius ordinari possit à quolibet Episcopo habente communionem cum Sede Apostolica, quale habent Religiosi Societatis JESU, & Alumni Pontificii in Germania. *Proprius* autem Episcopus, vel Ordinandus Episcopo subditus esse potest triplici modo. 1. Ratione originis, si nempe ordinandus natus seu oriundus est in diœcesi, in qua pater habet domicilium. 2. Ratione domicilii, si nempe ordinandus è loco originis egressus habitare cœpit in aliqua

diœ-

diœcesi cum intentione ibi perpetuò manendi, nisi per accidens quid avocet: proin quasi-domicilium, dum videlicet quis habitare quidem cœpit in aliqua diœcesi, at cum animo non stabiliter manendi, sed solùm per notabilem anni partem, vel etiam per plures tantùm annos, uti Studiosi in Academiis, non sufficit. per *c. 3. cit.* Denique 3. ratione beneficii, quod nimirum quis actu obtinuit in titulum, & possidere cœpit in aliqua diœcesi. *c. 3. cit.* Si Episcopus ex nullo horum capite sibi subditum ordinet sine licentia proprii Episcopi, agit illicitè. *Objic.* Si Abbas sine licentia ordinet non subditum, v. g. Regularis sæcularem, sine licentia proprii Episcopi, agit invalidè: ergo etiam Episcopus ordinans non subditum sine licentia proprii Episcopi. *R. c. ant. n. cons.* nam Episcopus ordinat vi characteris Episcopalis, quem nisi nec Pontifex auferre potest; Abbas verò tantùm vi privilegii, quod ipsi à Pontifice restrictum est.

Quæres, quis concedere possit litteras dimissionarias? *R. 1.* Solus Episcopus proprius Ordinandi, confirmatus tamen & non excommunicatus; quia hæc concessio est actus jurisdictionis. *c. 3. cit.* Unde Vicarius Generalis sine speciali mandato, aut nisi Episcopus degat in remotis, non potest. *c. 3. cit.* Neque Capitulum Sede vacante infra annum à die vocationis, nisi arctatis ratione beneficii Ecclesiastici. *Trid. s. 7. c. 10. de ref.* *R. 2.* Superiores Regulares suis subditis Regularibus (imò & Novitiis suis ad Ordines minores. S. Pius V. in *Constit. Romanus Pontifex*) at non ad Episcopum alienum, sed ad Episcopum suæ diœcesis, nisi sint exempti. *Trid. s. 23. c. 10. de ref. vel*

nisi longo tempore ordinationem non instituere
Episcopus proprius. Sæcularibus verò, si quos
fortè habeant subditos Prælati Regulares, dante
dimissorias ad alienum Episcopum nequeunt, et
essent exempti. *c. 3. cit. §. fin. Trid. lo. cit.* Exco-
pe, nisi essent plenissimo jure exempti, & in sæcu-
lares jurisdictionem quasi-Episcopalem obtine-
rent.

8 Dico 5. Ex parte Ordinandi, ut validè ordi-
netur, requiritur 1. ut sit mas. 2. Ut sit baptizatus
3. Ut non positivè invitus. *c. 8. de convers. con-
jug. c. 1. de Presbyt. non baptiz. c. 3. §. item de bap-
tismo.* Ratio, quia hæc conditiones Jure Divi-
no, & ultima Jure Naturali, necessaria sunt. *Objic.*
In Jure Canonico fit mentio Diaconissarum, Pres-
byterarum, imò & Episcoparum. *can. 23. caus. 27.
q. 1. can. 18. 19. d. 32. &c.* ergo sæminæ ordinan-
tur validè. *R. n. conf.* non enim appellantur his
nominibus, quòd Ordinem Diaconatûs, Presby-
teratûs &c. receperint, & ad ministerium Altaris
deputatæ sint, quod exercetur vi Ordinis; sed
vel ideo, quia erant conjuges virorum, qui cum
illarum consensu in Diaconos, Presbyteros, vel
Episcopos fuerunt assumpti; vel quia erant præ-
positæ Monialium: vel quia votò continentie
emissò deserviebant in temporalibus tum Eccle-
siæ tum sacris ministris, aut supellectilis lineæ ad
usus sacros deputatæ munditiam sibi habebant
commissam.

9 Dico 6. Ut licitè quis ordinetur, requiruntur plu-
ra, nempe 1. ut confirmationis Sacramentum
priùs susceperit. 2. Ut sit in statu gratiæ. 3. Ut
sit ordinanti subjectus secundùm dicta. 4. Ut hæc
beat

De temporibus Ordinationum. 163

beat plenum rationis usum. 5. Legitimam ætatem, nempe pro prima tonsura annos discretionis. *c. fin. h. t. in 6.* & pro 4. Minoribus etiam; cum tempus non sit determinatum in Jure: pro Subdiacnato annum 22. pro Diaconatu 23. & pro Presbyteratu 25. Trid. *sess. 23. c. 12. de ref.* sufficit autem, si hi anni sint inchoati, ut explicat communis sensus DD. & praxis: pro Episcopatu 30. annos completos. 6. Debitam scientiam. 7. Competentem morum probitatem. 8. Ut non sit Neophytus, seu recens conversus ex Judaismo vel Paganismo. 9. Ut non sit uxoratus, nisi accedat consensus uxoris, vel Religionem ingredientis, vel saltem emittentis votum castitatis. 10. Ut non sit infamis, infamiã vel Juris vel Facti, atque universim. 11. Ut non sit irregularis quacunq̃ue irregularitate, ex defectu orta vel delicto, cujusmodi irregulares comprehenduntur his versibus;

*Infirmus: demens: vitiatus: fœmina: servus:
Infamis: novus: ignorans: baptismate peccans,
Ordinẽve: occidens: mutilans: bigamũsque:
nothũsque:*

Hæresis: obstrictus: pauper: puer exulat aris.

Nota, per *fœminam* intelligi hermaphroditum, in quo nempe reperitur uterque sexus, masculus & fœmineus, modò fœmineus non prævaleat; nam fœmina mera, vel prævalens sexu fœmineo, Jure Divino est incapax Ordinis, ac invalidè ordinatur: *pauperem* verò, si sit persona vilis, referri ad infames; aliàs enim irregularis non est, nisi respectu Ordinis Sacri, qui prærequirit titulum Mensæ, de quo statim. Cœteræ irregularita-

res explicantur in titulis pluribus tum hujus libri I. tum libri V.

IO Dico 7. Ut aliquis ordinetur licitè in Subdiaconum, requiritur etiam Titulus Mensæ. Trid. *sess. 21. c. 2. de ref.* Ratio est, ne Ordine Sacro initiatus, qui tenetur in Clericatu permanere, ex defectu alimentorum cogatur cum dedecore Status Clericalis mendicare, vel sordidum quæstum exercere. Per *Titulum Mensæ* intelligitur cautio, quæ providetur ordinando de sufficienti eaque perpetua sustentatione. Est triplex. 1. *Titulus beneficii* (qui propriè est titulus, reliqui verò solum vicem tituli obtinent, & ei tantum æquiparantur) quando nempe Ordinandus actu jam habet beneficium perpetuum, pacificè possessum, & ad congruam sustentationem sufficientes præbens redditus. 2. *Titulus patrimonii*, quando nimirum Ordinandus actu habet bona propria, ac certa, & immobilia, ad suam sustentationem sufficientia; quæ proin ab Ordinato nequeunt validè alienari, aut aliis obligari. Nec sufficit, si alius privatus (de Communitate integra, & Principe aliter ferriendum) caveat in scripto de pensione in sustentationem Ordinati singulis annis solvenda, donec consequatur beneficium, vel ubi ad beneficium redditus fuerit inhabilis, si non accedat cautio realis, seu non assignetur res frugifera, ex qua solvatur pensio. per Trid. *sess. 21. c. 2. de ref. cit.* quæ pensio non quidem strictè est titulus patrimonii, sed ex consuetudine ipsi substituitur, & simpliciter *Titulus Mensæ* vocatur. 3. *Titulus pauperatis*, videlicet apud Religiosos, approbatam Religionem professos. *can. 1. d. 70. & in Societate*

JESU

De temporibus Ordinationum. 165

JESU post emissa vota simplicia Religiosa. Gregor. XIII. in *Constit. Ascendente Domino*.

Dico 8. Tempora Ordinationum sunt dies illi, **I P**
quibus Jura permittunt conferri Ordines. *Prima Tonsura* conferri potest quolibet anni die & hora, ut patet ex Pontificali Romano & consuetudine. *Quatuor Minores* quovis dominico die, aut festo, saltem quòd celebratur in foro, manè tamen. *c. 3. h. t. & Pontif. Rom.* *Majores* autem, nempe *Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus*, non nisi Sabbathis quatuor temporum, Sabbathò sanctò, nempe ante Dominicam Resurrectionis, & Sabbathò Dominicam *Passionis* præcedente. *c. 3. cit.* Demum *Episcopatus* non nisi dominica die. *can. 5. d. 75.* suffragante consuetudine. *Extra tempora* prædicta si quis ordinetur, illicitè ordinatur, nisi habeat privilegium Apostolicum, quod subinde datur Episcopis, subinde Ordinandis. Generale hujusmodi privilegium (citra communicationem, qua aliàs gaudent alii Religiosi) Societati JESU concessit Gregorius XIII. in *Constit. Pium & Utile*, vi cujus possunt Societatis homines non solum *extra tempora*, sed etiam *non servatis interstitiis*, Ordines majores suscipere, etiam tribus diebus continuis. Et quia hoc privilegium est concessum post Tridentinum, ei nihil obest revocatio hujusmodi privilegii, aliis Regularibus olim concessi, facta ab eodem Trid. *f. 23. c. 13. de ref. junctâ f. 25. c. 22. de Regular.*

Dico 9. Inter unum & alterum Ordinem de **I 2**
Jure servanda sunt *Interstitia*, seu intervalla unius anni, scilicet à susceptis Ordinibus Minoribus ad Subdiaconatum, ab isto usque ad Diaconatum.

ab hoc usque ad Presbyteratum semper intercedere debet unius anni spatium, nisi aliud Episcopo magis expedire videatur. Trid. *sess. 23. c. 11. 13. 14. de ref.* ut nimirum major tum æstimatio, tum præparatio & aptitudo ad tam sublimia ministeria in Ordinandis procuretur. Dispensare tamen potest Episcopus, & quando Litteras dimissionarias dare possunt, etiam Vicarius Generalis, & Sede vacante Capitulum, non tamen Prælati Regulares cum suis Religiosis. *Objic.* Episcopus non potest dispensare in Jure Communi, & hinc neque in *Temporibus* Ordinationum: ergo neque in *Interstitiis*. *R. n. conf.* quia in *Interstitiis* concessit ipsi Tridentinum dispensare, non in temporibus Ordinationum. Cæterùm annus non sumitur hic Mathematicè pro 12. mensibus, sed Ecclesiasticè & moraliter, v. g. à Pentecoste ad Pentecosten, à Paschate ad Pascha &c. licet altero anno citius veniat Pentecoste vel Pascha, nondum elapso anno Solari.

13 Dico 10. Pœna culpabiliter *ordinantis* extra tempora, vel ante legitimam ætatem, vel non subditum, est suspensio vel ferendæ vel latæ sententiæ, prout videre est in *c. 2. 8. 13. 14. h. t. c. 2. & fin. eod. in 6.* Pœna autem *ordinati*, seu culpabiliter ordinari se facientis in Majoribus extra tempora, vel ante legitimam ætatem, vel ab alieno Episcopo sine licentia proprii, est pariter suspensio latæ sententiæ ab executione Ordinum susceptorum. *Constit. Cum ex Sacrorum Pii II. c. 2. h. t. in 6.* Trid. *sess. 23. c. 8. de ref.* Cæteræ ordinationes illicitè & contra SS. Canones factæ & susceptæ ferè non habent pœnam in Jure detemi-

De temporibus Ordinationum. 167

minatam, nisi Episcopus conferat primam tonsuram illiterato, vel conjugato; tunc enim est etiam suspensus ipso Jure per annum à collatione primæ tonsuræ. *c. fm. cit.* Episcopus autem Ordinem Sacrum culpabiliter conferens non habenti Titulum mensæ contrahit obligationem eum alendi (si aliunde non habeat sustentationem) donec ei provideat de beneficio. *c. 2. 4. 16. de Prab.* quæ non tam pœna est, quàm favor Statûs Clericalis, & ideo ad successorem transit.

TITULUS XII.

De Scrutinio in Ordine faciendo.

SUMMARIUM.

1. *Quid & quotuplex sit Scrutinium.*
2. *An examen subire debeant omnes Ordinandi.*
3. *Super quibus rebus illud instituendum.*
4. *Pœna Ordinantis ignotum, & furtivè accedentis.*

Nomine *Scrutini* intelligitur examen Ordinandorum, quo in eorum ætatem, vitam, scientiam inquiritur. In Jure triplex occurrit Scrutinium. *Primum* à Parocho vel alio, quem Episcopus constituerit, faciendum per mensem ante Ordinationem. *Trid. s. 23. c. 5. de ref.* Sed hujus in Germania vix est usus, sed suppletur per testimonia à Professoribus &